

KINNITATUD
Muinsuskaitseameti
21. juuni 2002. a.
käskkirjaga nr. A-23

RIIGI KAITSE ALL OLEVA KINNISMÄLESTISE KAITSEKOHUSTUSE TEATIS

Käesolev kaitsekohustuse teatis (edaspidi KKT) on koostatud muinsuskaitseaduse (RT I 2002, 27, 153; 53, 336; 63, 387) alusel Tallinn 28.08.2006 nr. 4592

Mälestise nimetus	Keila kalmistu
Mälestise asukoht/aadress	Harju maakond, Keila linn, Haapsalu mnt.
Katastriüksuse tunnus ja nimi	29601:009:0045
Mälestiseks tunnistamise õigusakt	Kultuurimälestiseks tunnistamine, kultuurimälestiseks olemise lõpetamine ja kaitsevööndite määramine" Kultuuriministri käskkiri 29. juuni 2006 nr 215 (RTL, 07.07.2006, 53, 980)
Kultuurimälestise riikliku registri number	27604

I MÄLESTISE TUNNUSED

Mälestise tunnused:

1. 19.-20.saj. esimese poole kihelkonnakalmistute näide, kus on säilinud ajaloolised matused, kalmistu kõrghaljastust, hauapiirdeid ja 1677.a. pärinev ratasrist, ja mis on 20.sajandi keskel ümber korraldatud park-kalmistuks

II MÄLESTISE KIRJELDUS JA SEISUKORD

1. Mälestise lühikirjeldus:

Kui Keila Mihkli kirikuaia kalmistu jäi omal ajal kitsaks, asutati 1823. aastal Haapsalu ja Paldiski maantee vahel paiknenud mõisa põllumaale Keila kalmistu. Seda laiendati 1849. ja 1872. aastal, mille tulemusena ulatus 5025 m² osa (nüüd Jaama 15 kinnistu) kalmistust üle praeguse Jaama tänava. Üks kalmistu sissepääs oli endise surnuaiavahi maja juures, kus praegu asub Teises maailmasõjas hukkunute mälestuskivi. Surnuaiavahi keldrit meenutab tänini kiviküngas mälestuskivist paarkümmend meetrit põhja pool. Kuna kalmistu sai täis, sinna peale Teist maailmasõda enam juurde ei maetud. Järgnevalt kasutati matusteks Karjaküla kalmistut. 1965. aasta esimesel poolel võeti Harju rajooni ja Keila linna TSN Täitevkomitees vastu otsus „muuta seni kasutamata ja mahajäetud haljasala pargiks“. 1966 aastal tasandati surnuaed buldooseriga. Kalmistust sai 1918. aastal Keila lahingus langenud Alice Tisleri nimeline park. Taasiseseisvumise järel nimetati see ümber Keskpargiks. 23. veebruaril 1918 Keila lahingus langenud punaväelased maeti Paldiski mnt ääres kalmistu müüri taha ühishauda. Maetute täpne arv pole teada, kuid tõenäoliselt maeti 43 punakaartlast. Hauaplatsi suurus oli 10 x 11 meetrit. Kohta tähistab 1988. aastal püstitatud uus hauakivi.

Teise maailmasõja ajal 1944. aastal maeti Keila kandis hukkunud 182 punaväelast praeguse Jaama tänava alla jäänud alale. Enne tänava rajamist maeti sõdurid ümber surnuaiavahi maja taga asunud suuremasse lohku, kuhu polnud kedagi maetud ja mida rahvas oli varem kasutanud lehtede jm prahi mahapanekuks. Punaväelaste hauad asuvad mälestuskivi taga paarikümne meetri kaugusel praegugi nähtavas suuremas lohus. Mõlemad ühishauad on ajaloomälestised.

Haapsalu maantee ääres piirneb endine kalmistu kiviaiaga, mida kümmekond aastat tagasi on uuendatud. Paekividest aed on vähesel määral säilinud ka surnuaia lääneküljel (Haapsalu maanteest – Jaama tn 16-ni). Viimati mainitud kiviaia ja sellega rööbiti kulgeva tee vahel haudu polnud. Paldiski maantee ääres lõhuti kiviaed tee laiendamisel. Keskpargi teedevõrk on vanemate elanike teatel jäänud enamasti samaks, küll on aga teid laiendatud. Ala ilmestavad suured kuused, männid, lehised, elupuud, pärnad, kased jm. Hulgaliselt on sireli jm põõsaid.

Jaama tn 15 kinnistu Vaikse tänava poolne kiviaed on lõhutatud, aed on vähesel määral nähtav kinnistu põhjaküljes; krundi läbivad jalgteed; sedagi pargiosa, kuhu on samuti maetud, ilmestavad võimsad lehised, suured pärnad ja kuused.

2. Mälestise üldseisukord ja hooldusaste:
Üldseisukord valdavalt hea, hooldatakse pargina. Jaama 15 krundi ala vähese hooldusega. Keila linna keskel on hinnaline kompaktne pargiala, kus on eksponeeritud mitu kihistust kultuurilugu.
3. Asukoha skeem esitatakse käesolevas KKT lisas nr. 1

III MÄLESTISE HOOLDAMISEKS TEHTAVATE TÖÖDE LOETELU

Mälestise halva tehnilise seisundi likvideerimiseks ja hooldamiseks vajalike tööde loetelu esitatakse käesoleva KKT lisas nr. 2.

IV MÄLESTISEL JA MUINSUSKAITSEALAL KEHTIVATE KITSENDUSTE LEEVENDUSED (MKS § 24)

Mälestise kasutamise kitsendustesse teeb Muinsuskaitseamet järgmised *leevendused*:

1. Kalmistuna või kalmistu funktsioonides kasutuselevõtmine võimalik.
2. Hooldustöid võib teostada omanik/valdaja.

V MÄLESTISE KAITSEVÖÖND JA SEAL KEHTIVATE KITSENDUSTE LEEVENDUSED (MKS § 25)

1. Mälestiseks tunnistamise õigusakti alusel on mälestise kaitsevööndi ulatus:

Lisatud skeemil.

(kaitsevööndi piiride ja/või piiripunktide kirjeldus ja/või kaitsekohustuse teatise (edaspidi KKT) lahutamatu osana juurdelisatud skeem)

2. Mälestise kaitsevööndis kehtivatesse kitsendustesse teeb Muinsuskaitseamet järgmised *leevendused*:

Hooldus- ja raietöid võib teostada omanik/valdaja

VI LÕPPSÄTTED

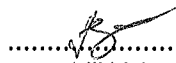
1. Käesolevas KKT-s sätestamata küsimustes juhitudakse "Muinsuskaitseadusest" ja teistest seadustest
2. Käesolev KKT on koostatud kolmes eksemplaris, millest ühe saab omanik või valdaja, teise valla- või linnavalitsus ja kolmanda Muinsuskaitseamet.
3. Mälestise võõrandamisel või valduse üleminekul peab omanik andma KKT üle uuele omanikule või uuele valdajale.

KKT väljastas: Silja Konsa, Harjumaa vaneminspektor, Harju maakond

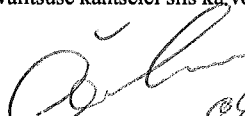

..... 28.08.2006
(allkiri, kuupäev)

KKT võttis vastu: EELK Keila Miikaeli Kogudus, 71800129, Keila, Harjumaa
(mälestise omaniku või valdaja või volitatud isiku ees- ja perekonnanimi, aadress, telefon. Kui omaniku asemel allkirjastab volitatud isik, siis ka volituse rekvisiidid.)

..... 04.09.2006
(allkiri, kuupäev)

KKT võttis vastu: Keila Linnavalitsus, 75014422, Keskväljak 11, Keila 76607
(valla- või linnavalitsuse esindaja ees- ja perekonnanimi, aadress, telefon. Kui KKT-d ei allkirjasta vallavanem/linnapea või vastava omavalitsuse kantslei siis ka volituse rekvisiidid)

..... 04.09.2006
(allkiri, kuupäev)

MÄLESTISE HOOLDAMISEKS TEHTAVATE TÖÖDE LOETELU

RIIGI KAITSE ALL OLEVA KINNISMÄLESTISE KAITSEKOHUSTUSE TEATISE
NR. 4592
LISA NR. 2

Jrk nr	Hooldus-, konserveerimis-, restaureerimis- ja remonttööde nimetus	Täitmise tähtaeg	Märkused
1	Tagada regulaarne hooldus.		Ehitus- ja kaevetööde kooskõlastamine Muinsuskaitseametiga on vajalik.
2	Kalmistu piirdeid, hauatähiseid säilitada.		

Märkused:

1. Mälestist ja muinsuskaitsealal paiknevat ehitist võib konserveerida, restaureerida või remontida ainult muinsuskaitse eritingimusi järgiva projekti alusel ja erialaspetsialisti muinsuskaitsealase järelevalve all (MKS § 35).
2. Mälestise ja muinsuskaitsealal paikneva ehitise muinsuskaitse eritingimused, konserveerimise, restaureerimise ja remondi projektid ning mälestise ja muinsuskaitsealal paikneva kinnisasjaga seotud mulla- ja ehitustööde projektid tuleb kooskõlastada Muinsuskaitseametiga (MKS § 35).

Koostas: Silja Konsa, Harjumaa vaneminspektor, Harju maakond

Väljastas: Silja Konsa, Harjumaa vaneminspektor

